

1 חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972

1. הקמת לשכות סיוע משפטי

(א) שר המשפטים מוסמך להקים לשכות סיוע משפטי; דבר הקמתה של לשכת סיוע משפטי יפורסם ברשומות, בציון מקום מושבה ואזור פעולתה.

(ב) בראש כל לשכת סיוע משפטי יעמוד חבר לשכת עורכי הדין (להלן - ראש הלשכה).

2. מתן השירות

(תיקון התשס"ג)

לשכת סיוע משפטי תתן שירות משפטי, לרבות ההוצאות הכרוכות בו, בענינים ובהיקף שנקבעו בתקנות, למי שידו אינה משגת לשאת בהם, או למי שנקבע בתוספת בענינים ובהיקף שנקבעו בה; השירות יינתן על ידי עורך-דין מבין עובדי לשכת הסיוע המשפטי או מחוצה לה או על ידי אדם אחר הכשיר כדין ליתן את השירות.

3. בקשה לקבלת שירות

(תיקון התשע"ח)

(א) המבקש שירות משפטי יגיש ללשכת סיוע משפטי בקשה על כך בכתב.

(ב) השירות המשפטי יינתן אם נוכח ראש הלשכה, לפי מבחנים ששר המשפטים, בהתייעצות עם שר הסעד, קבע בתקנות, שאין ידו של המבקש משגת לשאת בהוצאות השירות.

(ג) ראש הלשכה רשאי לחקור את המבקש ולדרוש ממנו תצהיר ומידע, בעל-פה ובכתב, להוכחת פרטי הבקשה.

(ד) תעודה מטעם המחלקה לשירותים חברתיים של רשות מקומית תשמש ראיה לכאורה שידו של המבקש אינה משגת לשאת בהוצאות השירות.

4. דחיית הבקשה, הפסקת שירות והחזרת הוצאות

ראש הלשכה רשאי לדחות בקשת שירות משפטי, אם היה סבור שענינו של המבקש אינו אלא טרדני או קנטרני, או שאין לו על מה לסמוך, או שאין לו בסיס סביר מבחינת הדין, העובדות או הראיות, ורשאי הוא להורות שיופסק שירות שהוחל בו וכי המבקש יחזיר הוצאות שהוציאה הלשכה על שירות שנתנה, הכל כפי שנקבע בתקנות.

5. ערעור

(א) על החלטה של ראש הלשכה לפי סעיפים 3 ו-4 רשאי המבקש לערער לפני בית המשפט המחוזי שבתחום סמכותו נמצאת הלשכה, בדרך ובמועד שנקבעו בתקנות.

(ב) הערעור יהיה לפני שופט אחד, והחלטתו תהיה סופית.

(ג) בית המשפט רשאי לשקול מחדש ענינו של המערער על סמך ההנחיות שבסעיפים 3 ו-4.

6. הוצאות המשפט

הוצאות ושכר טרחת עורך-דין שנפסקו לטובת אדם שניתן לו סיוע משפטי, רואים כאילו נפסקו לטובת אוצר המדינה; הוצאות סבירות שהוציא אדם עצמו תשלם לו הלשכה מתוך הסכום שנפסק; והכל במידה שבית המשפט לא הורה הוראה אחרת.

(תיקון התשמ"ה)

עורך דין שנתמנה לתת שירות משפטי לפי חוק זה, לא יקבל שכר טרחה והוצאות אלא לפי תקנות שהותקנו לפי חוק זה.

6ב. סייג לשחרור עורך דין

(תיקון התשמ"ה)

עורך דין שנתמנה לתת שירות משפטי לפי חוק זה, לא ישתחרר מהמינוי אלא באישור ראש הלשכה שמינה אותו.

7. ביצוע ותקנות

(תיקונים: התשנ"ט, התשס"ה)

שר המשפטים ממונה על ביצועו של חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות -

(1) הקמת לשכות סיוע משפטי;

(2) הענינים שבהם יינתנו שירותים משפטיים;

(3) היקף השירותים המשפטיים לסוגיהם שיינתנו למבקשים והכללים למתן שירותים אלה וכן חובת השתתפות עצמית של המבקשים בהוצאות מתן השירות המשפטי;

(4) הנסיבות שבהן רשאי ראש הלשכה להורות שיפסק מתן שירות שהוחל בו והנסיבות שבהן חייב המקבל שירות משפטי להחזיר הוצאות שהלשכה הוציאה על שירותים שניתנו;

(5) הסדרים למתן שירות משפטי לפי חוק זה בידי עורכי-דין שאינם מעובדי לשכת סיוע משפטי ולתשלום שכר טרחה והוצאות לעורכי-דין כאלה;

תקנות לענין פסיקאות (1) עד (4) יתקין שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר, תקנות לענין פסיקה (3) גם בהתייעצות עם לשכת עורכי הדין, ותקנות לענין פסקה (5) בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם לשכת עורכי הדין.

8. שמירת דינים

אין בחוק זה כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט למנות סניגור בהתאם לחוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה-1965.

9. תחילה ותחולה הדרגתית

(תיקונים: התשס"ג, התשס"ד, התשס"ט)

(א) (בוטל).

(ב) ייצוג כאמור בפרט 2 בתוספת יוחל בהדרגה לפי אזורים, בבתי חולים ובמועדים כפי שיקבע שר המשפטים בצווים ובלבד שהחלה תושלם לא יאוחר מיום י"ב בניסן התשס"ז (31 במרס 2007).

תוספת

(סעיף 2)

1. לאדם שנעברה נגדו עבירה לפי סעיף 375א או 377א (א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או עבירות נלוות, בכל הנוגע

(ב) להליכים אזרחיים הנובעים מביצוע העבירות כאמור, וסעיף 3 לא יחול.

2. לחולה המאושפז על פי הוראת אשפוז או הנמצא בטיפול מרפאתי על פי הוראה לטיפול מרפאתי, לפי הוראות חוק

טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, בכל הנוגע -

(א) לייצוג לפי סעיף 29 בדיונים בפני ועדה פסיכיאטרית, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו;

(ב) לייצוג לפי סעיף 29 בדיונים בערעור על החלטת ועדה פסיכיאטרית לפי הוראות סעיף 29 לחוק האמור, וסעיף

3 לא יחול.

3. לקטין שבן משפחתו הגיש בקשה למתן צו הגנה מפניו לפי הוראות סעיף 3א לחוק למניעת אלימות במשפחה,

התשנ"א-1991, בכל הנוגע -

(א) לייצוג בהליך לפי סעיף 3א(ב)(4) לחוק האמור, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו;

(ב) לייצוג בערעור על החלטה לפי סעיף 3א(ב)(4) לחוק האמור, וסעיף 3 לא יחול.

1. לאדם שנעברה נגדו עבירה לפי סעיף 375א או 377א (א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או עבירות נלוות, בכל הנוגע

(א) להליכים לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, וסעיף 3 לא יחול;

(ב) להליכים אזרחיים הנובעים מביצוע העבירות כאמור, וסעיף 3 לא יחול.

2. לחולה המאושפז על פי הוראת אשפוז או הנמצא בטיפול מרפאתי על פי הוראה לטיפול מרפאתי, לפי הוראות חוק

טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, בכל הנוגע -

(א) לייצוג לפי סעיף 29 בדיונים בפני ועדה פסיכיאטרית, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו;

(ב) לייצוג לפי סעיף 29 בדיונים בערעור על החלטת ועדה פסיכיאטרית לפי הוראות סעיף 29 לחוק האמור, וסעיף

3 לא יחול.

3. לקטין שבן משפחתו הגיש בקשה למתן צו הגנה מפניו לפי הוראות סעיף 3א לחוק למניעת אלימות במשפחה,

התשנ"א-1991, בכל הנוגע -

(א) לייצוג בהליך לפי סעיף 3א(ב)(4) לחוק האמור, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו;

(ב) לייצוג בערעור על החלטה לפי סעיף 3א(ב)(4) לחוק האמור, וסעיף 3 לא יחול.

4. למשתתף כהגדרתו בסעיף 37 לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד-2004, בכל

הנוגע להליכים לפי סעיפים 46 ו-47 לחוק האמור ולהליכים אחרים הנובעים מהם, וסעיף 3 לא יחול.

5. להורה לפי הוראות סעיף 24 לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, בכל הנוגע -

(א) לייצוג בהליכים לפי סעיפים 10, 12 (ג), 13 ו-13א לחוק האמור - וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו;

(ב) לייצוג בערעור על החלטה בהליכים לפי סעיפים 10, 12 (ג), 13 ו-13א לחוק האמור - וסעיף 3 לא יחול.

6. לאדם, בכל הנוגע -

(א) לקבלת ייעוץ ראשוני בעניין זכויותיו לקבלת תגמולים כניצול שואה, וסעיף 3 לא יחול; לענין זה, "תגמולים" -

קצבה, מענק שנתי או הטבה כאמור בפסקה (ב), וכן קצבה, מענק שנתי או הטבה אחרים הניתנים בשל רדיפות

הנאצים ועוזריהם או הניתנים למי שלחם בנאצים ובעוזריהם;

(ב) להליכים שהוא נוקט בבית משפט, בוועדת ערעורים או בוועדת עררים לקבלת קצבה, מענק שנתי או הטבה

לפי ההוראות המפורטות להלן, וסעיף 3 לא יחול:

(1) חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954 (להלן - חוק נכי המלחמה בנאצים);

(2) חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957 (להלן - חוק נכי רדיפות הנאצים);

(3) פרק א' לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול

והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001;

(4) חוק הטבות לניצולי שואה, התשס"ז-2007;

(5) (בוטל);

(6) חוק מעמד ותיקי מלחמת העולם השנייה, התש"ס-2000;

(ג) להליכים בבית משפט או בלשכת ההוצאה לפועל שהוגשו בידי מי שייצג אותו בעניין זכויותיו לקבלת תגמולים כניצול שואה או בידי מי שסייע לו להגיש תביעה לקבלת תגמולים כאמור, וסעיף 3 לא יחול; לעניין זה, "תגמולים" - כהגדרתם בפרט משנה (א);

(ד) להליכים בבית משפט או בלשכת ההוצאה לפועל שהוגשו בידי מי שייצג אותו בעניין זכויותיו לקבלת קצבה או תשלום לפי התיקון הראשון לחוק הגרמי לתשלום קצבאות לעובדי גטאות, שנכנס לתוקף ביום 1 באוגוסט 2014, או בידי מי שסייע לו להגיש תביעה לקבלת קצבה או תשלום כאמור;

(ה) להליכים בבית משפט או בלשכת ההוצאה לפועל שעניינם תביעה של ניצול שואה להחזרת שכר טרחה כמפורט להלן, וסעיף 3 לא יחול:

(1) החזרת סכום שנגבה כשכר טרחה העולה על סכום כאמור בסעיפים 22א(ב) או (ה) לחוק נכי רדיפות הנאצים, בעילה לפי סעיף 22 לחוק האמור;

(2) החזרת סכום שנגבה כשכר טרחה בעילה של ניתוק הקשר בין הגשת התביעה ובין החלטה המינהלית כהגדרתה בסעיפים 22א(ב) או (ה) לחוק נכי רדיפות הנאצים;

(3) החזרת סכום שנגבה כשכר טרחה בעילה לפי סעיפים 14, 15, 17 או 18 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973;

(ו) להליכים בבית משפט או בלשכת ההוצאה לפועל שעניינם תביעה להחזרת סכום שנגבה כשכר טרחה או הוצאות העולה על סכום כאמור בסעיף 10(ב)2א או (4) לחוק התביעות של קורבנות השואה (הסדר הטיפול), התשי"ז-1957, בעילה לפי סעיף 12 לאותו חוק, וסעיף 3 לא יחול.

לעניין פרט זה, "ועדת עררים" - ועדה שמונתה לפי סעיף 16 לחוק נכי רדיפות הנאצים או ועדה שמונתה לפי סעיף 3 לחוק נכי המלחמה בנאצים.

6א. לאדם המקבל תגמולים כהגדרתם בפרט 6(א) או לאדם המקבל מענק לפי החלטה בדבר מענק שנתי כהגדרתה בחוק נכי רדיפות הנאצים, בעניינים ובהיקף שנקבעו לפי סעיף 2 או בתוספת, וסעיף 3 לא יחול.
7. לעובד, בכל הנוגע להליכים המנויים להלן, וסעיף 3 לא יחול:

(א) הליך לפי חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997;

(ב) הליך לפי סעיפים 45א עד 45ד לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב];

(ג) הליך אחר, בפני ערכאה שיפוטית, הנלווה להליך עיקרי כאמור בפסקאות (א) או (ב), ובלבד שהוא קשור לפגיעה בעובד שבעניינה הוגש ההליך העיקרי;

(ד) הליך של שימוע בפני המעסיק, בעניין הקשור להליך כאמור בפסקאות (א) או (ב);

(ה) הליך של ערעור או עתירה על החלטה בהליך לפי פסקאות (א) עד (ד).

8. לנפגע עבירת מין, בכל הנוגע להליכים לפי חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ה-2004, וסעיף 3 לא יחול.

9. (א) לאדם לפי הוראות סעיף 68א לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962, וסעיפים 3 ו-4 לא יחול;

(ב) לאדם שניתן לו ייצוג לפי פרט משנה (א) לשם ייצוג בערעור, וסעיף 3 לא יחול.

10. לאזרח שהוגשה בקשה לביטול אזרחותו לפי סעיף 11(ב)2 לחוק האזרחות, התשי"ב-1952, ובית המשפט קבע כי הדיון ייערך שלא בנוכחותו כאמור בסעיף 11(ד)4 לאותו חוק, בכל הנוגע לייצוג בעניין בקשה לביטול אזרחות כאמור, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו.

11. (א) לנפגע עבירת מין לפי סעיפים 345, 346(א), 347(א) או (ב) או 351 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שהוגש בשלה כתב אישום, בכל הנוגע לליווי ולקבלת ייעוץ וסיוע במימוש זכויותיו לפי כל דין בהליך הפלילי, וכן בהליך מינהלי הנוגע למימוש זכויותיו כאמור, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו; לעניין זה, "הליך פלילי" - לרבות הליך הנוגע לריצוי העונש על ידי מי שהורשע בביצוע עבירת מין בנפגע כאמור.

(ב) לנפגע עבירה כאמור בסעיף קטן (א), בהליך הפלילי לרבות בשלב החקירה, בכל הנוגע לויתור על חיסיון ולהליכי גילוי ראיה חסויה לפי סעיף 49 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לעניין טיפול נפשי, או לפי סעיף 50, 50א או 50ב לפקודה האמורה, או לפי סעיף 13א לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, או סעיף 1513ג לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו.

12.²-(בוטל).

13. להורה שהאפטרופוסות על ילדו נשללה מההורה האחר של הקטין או לאפטרופוס שבית המשפט מינה לקטין, בכל הנוגע -

(א) לייצוג בהליך לפי סעיף 27א(ה) לחוק הכשרות המשפטית והאפטרופוסות, התשכ"ב-1962, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו;

(ב) לייצוג בערעור על החלטה שניתנה בהליך לפי פרט משנה (א), וסעיף 3 לא יחול.

גולדה מאיר

יעקב ש. שפירא

ראש הממשלה

שר המשפטים

שניאור זלמן שזר

נשיא המדינה

[1] ס"ח 654, התשל"ב (2.4.1972), עמ' 95.

תיקונים: ס"ח 1155, התשמ"ה (7.8.1985), עמ' 198;

ס"ח 1704, התשנ"ט (15.2.1999), עמ' 114;

ס"ח 1900, התשס"ג (6.8.2003), עמ' 536;

ס"ח 1931, התשס"ד (15.3.2004), עמ' 318 (ת"ט בס"ח התשס"ד, עמ' 488);

ס"ח 1997, התשס"ה (11.4.2005), עמ' 422;

ס"ח 2067, התשס"ז (29.10.2006), עמ' 5 (הצ"ח - ממשלה 231, התשס"ו, עמ' 236 והצ"ח - כנסת 99,

התשס"ו, עמ' 18);

ס"ח 2092, התשס"ז (28.3.2007), עמ' 294 [התשס"ז (מס' 2)]. [הצ"ח - כנסת 130, התשס"ז, עמ' 46;

ס"ח 2131, התשס"ח (3.2.2008), עמ' 172. [הצ"ח - ממשלה 339, התשס"ח, עמ' 207;

ס"ח 2191, התשס"ט (16.11.2008), עמ' 95. הצ"ח - ממשלה 404, התשס"ח, עמ' 702;
ס"ח 2268, התשע"א (23.12.2010), עמ' 116. הצ"ח - כנסת 268, התשס"ט, עמ' 68 (ת"ט בס"ח 2275,
התשע"א, עמ' 300 ות"ט נוסף בס"ח 2346, התשע"ב, עמ' 228);
ס"ח 2406, התשע"ג (6.8.2013), עמ' 202. הצ"ח - ממשלה 776, התשע"ג, עמ' 964;
ס"ח 2476, התשע"ה (25.11.2014), עמ' 32. הצ"ח - ממשלה 865, התשע"ד, עמ' 554;
ס"ח 2487, התשע"ה (31.12.2014), עמ' 141 [התשע"ה (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 596, התשע"ה, עמ' 116;
ס"ח 2499, התשע"ה (5.8.2015), עמ' 237 [התשע"ה (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 934, התשע"ה, עמ' 804;
ס"ח 2537, התשע"ו (17.3.2016), עמ' 623. הצ"ח - כנסת 620, התשע"ו, עמ' 58;
ס"ח 2546, התשע"ו (7.4.2016), עמ' 712 [התשע"ו (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1019, התשע"ו, עמ' 520;
ס"ח 2550, התשע"ו (11.4.2016), עמ' 832 [התשע"ו (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 890, התשע"ה, עמ' 2 (ת"ט
בס"ח 2598, התשע"ז, עמ' 340);
ס"ח 2611, התשע"ז (16.3.2017), עמ' 461. הצ"ח - ממשלה 1058, התשע"ו, עמ' 1134;
ס"ח 2646, התשע"ז (28.6.2017), עמ' 1004 [התשע"ז (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1125, התשע"ז, עמ'
980;
ס"ח 2653, התשע"ז (3.8.2017), עמ' 1060 [התשע"ז (מס' 3)]. הצ"ח - כנסת 715, התשע"ז, עמ' 206;
ס"ח 2675, התשע"ח (28.12.2017), עמ' 71 (תיקון לתיקון התשע"ז). הצ"ח - ממשלה 1181, התשע"ח, עמ'
180;
ס"ח 2683, התשע"ח (17.1.2018), עמ' 114 [התשע"ח (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 740, התשע"ח, עמ' 28;
ס"ח 2754, התשע"ט (4.11.2018), עמ' 38. הצ"ח - ממשלה 1224, התשע"ח, עמ' 918;
ס"ח 2879, התשפ"א (15.12.2020), עמ' 143. הצ"ח - כנסת 858, התשפ"א, עמ' 24;
ס"ח 3003, התשפ"ב (10.7.2022), עמ' 1056. הצ"ח - כנסת 884, התשפ"ב, עמ' 28;
ס"ח 3181, התשפ"ד (19.3.2024), עמ' 622. הצ"ח - ממשלה 1717, התשפ"ד, עמ' 640.

[2] פרט 12 לתוספת חל החל מיום 18.11.18 ולמשך 3 שנים.

//